

การพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในกลุ่มโรงเรียน
อำเภอนามน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3*
THE DEVELOPMENT OF TEACHERS IN ORGANIZING LEARNING EXPERIENCES
FOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION IN THE NAMON DISTRICT SCHOOLS
UNDER THE KALASIN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

นิทัศน์ ก้วนามน¹, ธีระ รุญเจริญ²
Nitatt Kuanamon¹, Teera Runcharoen²
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น^{1,2}
Sripatum University KhonKaen Campus^{1,2}
Email : tatdow1903@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนาครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 2) เพื่อพัฒนาครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart ซึ่งประกอบด้วย 2 วงรอบ (Spiral) แต่ละวงรอบมี 4 ขั้นตอน คือ การวางแผนการปฏิบัติการ การสังเกตผล และการสะท้อนผล-กลุ่มตัวอย่างคือครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 5 คน และนักเรียนจำนวน 40 คน จาก 5 โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน โดยเลือกตามความสมัครใจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบบันทึกการประชุม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) วิธีการพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีกลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศ 2) ผลการพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย-กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในขั้นที่ 1 ขั้นกิจกรรมเสริมประสบการณ์ได้ดีขึ้นและนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น ด้านความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยโดยกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้รับคำชี้แนะจากผู้นิเทศติดตาม และนำผลมาปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความสามารถในการจัดกิจกรรมในขั้นที่ 1 ขั้นกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.48 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับ

เด็กปฐมวัย ในขั้นที่ 1 ชั้นกิจกรรมเสริมประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
3) ความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ผู้เข้าร่วม
ศึกษาค้นคว้ามีความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมาก
โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66

คำสำคัญ : การพัฒนาครูปฐมวัย; การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย; การนิเทศ

ABSTRACT

The objectives of this study are to investigate the methods of teacher development in the schools of Namon District under the Office of Kalasin Primary Educational Service Area 3, to enhance the knowledge and abilities of teachers in organizing learning experiences for early childhood education in the same district, and to examine the satisfaction of teachers regarding their professional development in this area. The research adopts an Action Research approach based on the framework of Kemmis and McTaggart, which consists of two cycles (Spiral). Each cycle includes four stages: planning, action, observation, and reflection. The sample group comprises 5 early childhood educators and 40 students from 5 schools in Namon District, selected voluntarily. The research tools include tests, interviews, assessments, questionnaires, and meeting logs. The data were analyzed using descriptive statistics, including mean and standard deviation.

The study found that the methods for developing teachers in organizing learning experiences for early childhood education included workshops and mentoring. The results showed that the participating teachers made improvements in organizing learning experiences, particularly in Step 1: Experience-Enrichment Activities, which were better implemented and more appropriate. The teachers received feedback from mentors, which they used to refine and improve their lesson plans, making them more effective. The teachers demonstrated a high level of competence in organizing Step 1: Experience-Enrichment Activities, with an average score of 4.47, indicating that they were able to organize effective learning experiences for young children in this stage. Regarding teacher satisfaction, the study found that the participants expressed a high level of satisfaction with the professional development program, with an average satisfaction score of 4.60.

Keywords : Professional Development of Early Childhood Educators; Designing Learning Experiences for Early Childhood Education; Mentoring

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 มุ่งเน้นแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่เริ่มตั้งแต่เกิดจนตาย โดยบูรณาการการเรียนรู้ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564–2570 ก็ได้กำหนดทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 เพื่อเตรียมความพร้อมเด็กให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564-2570 แผนนี้เป็นนโยบายหลักที่มุ่งเน้นให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน เติบโตตามศักยภาพ เป็นพื้นฐานของความเป็นพลเมืองคุณภาพ โดยมีหลักปรัชญา “เด็กปฐมวัยทุกคนต้องได้รับการดูแล พัฒนา และเรียนรู้อย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย อย่างมีคุณภาพ และเท่าเทียม ตามศักยภาพ ตามวัย และต่อเนื่อง บนพื้นฐานของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีที่สุด” ซึ่งแน่นอนว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีที่สุดย่อมต้องอาศัยครูที่มีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564)

การศึกษาปฐมวัยเป็นช่วงสำคัญที่วางรากฐานพัฒนาการทุกด้านของเด็ก ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่นและประสบการณ์ตรง อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนรู้ในหลายพื้นที่ยังประสบปัญหา เช่น ขาดครูที่มีความรู้ ความชำนาญ ขาดแคลนทรัพยากร และผู้ปกครองบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาช่วงปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ในพื้นที่อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งอยู่ในความดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 มีนโยบายให้ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยให้เป็นไปอย่างสมวัย โดยการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรและโครงการที่เกี่ยวข้อง แต่ยังคงพบว่ามีข้อจำกัดในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากครูและบุคลากรขาดทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย และยังรวมถึง การขาดแคลนทรัพยากรที่ใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย การศึกษานี้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาครูในพื้นที่ให้สามารถออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก โดยใช้สื่อและวิธีการที่เหมาะสม รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครอง เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3, 2566)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart ซึ่งประกอบด้วย 2 วัฏรอบ ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกตผล และการสะท้อนผล กลุ่มตัวอย่างคือครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 5 คน และนักเรียนจำนวน 40 คน จาก 5 โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดความรู้ แบบประเมินความสามารถ แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนาครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

2.2 เพื่อพัฒนาครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก ปฐมวัย

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัย ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

3.2 ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

3.3 กลุ่มโรงเรียนอำเภอนามนได้แนวทางในพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัย

3.4 เป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวทางของ Kemmis และ McTaggart ซึ่งประกอบด้วย 2 วงรอบ (Spiral) ได้แก่ วงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 โดยในวงรอบที่ 1 มี 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตผล (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) และในวงรอบที่ 2 มี 1 ขั้นตอน คือ การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) มีรายละเอียดดังนี้

วงรอบที่ 1

1. การวางแผน

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้สำรวจสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน ผ่านการสัมภาษณ์และอภิปรายกลุ่ม จากนั้นจัดประชุมร่วมกับครูผู้เข้าร่วมโครงการเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนา และออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้สร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดความรู้ของครู แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน พร้อมตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ

2. การปฏิบัติการ

ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย พร้อมฝึกครูออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว โดยได้รับคำปรึกษาและคำแนะนำจากผู้ศึกษาค้นคว้าอย่างใกล้ชิด

3. การสังเกตผล

ผู้ศึกษาค้นคว้าสังเกตพฤติกรรมของครู ในการวางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งเก็บข้อมูลจากแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนถึงระดับความเข้าใจและการนำแนวคิดไปใช้จริง

4. การสะท้อนผล

ครูผู้เข้าร่วมโครงการร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่านการสะท้อนผลจากการปฏิบัติงานจริง วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขร่วมกัน โดยผู้ศึกษาค้นคว่านำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนพัฒนาในวงรอบที่ 2

วงรอบที่ 2

1. การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) ขึ้นก่อนการให้คำชี้แนะ ตกลงร่วมกันเกี่ยวกับจุดเน้นที่จะได้รับการชี้แนะ ซึ่งมุ่งเน้นที่การพัฒนากิจกรรมเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

2. ขั้นตอนการให้คำชี้แนะ

2.1 การทำความเข้าใจและพัฒนา: ครูได้รับการพัฒนาความรู้ในระดับสูง แต่ในบางส่วนยังต้องปรับปรุง เช่น ชั้นกิจกรรมเสริมประสบการณ์

2.2 การประเมินตนเอง: ครูได้ทบทวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านมา

2.3 การต่อยอดประสบการณ์: ชี้แนะและให้คำปรึกษาเพิ่มเติมเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคือหรือเติมเต็มความรู้ที่ขาดหาย

3. ขั้นสรุปผลการให้คำชี้แนะ: ให้โอกาสครูสรุปผลการพัฒนาและวางแผนในการนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยมีการติดตามผลและเสนอแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม

ประชากร

1. ผู้ศึกษาค้นคว้า จำนวน 1 คน

1.1 นายนิทัศน์ ก้วนามน ตำแหน่ง ครู

2. ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จำนวน 5 คน เป็นครูผู้สมัครใจในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

2.1 นางจินตรา อุ่นสวาด ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ โรงเรียนชุมชนหลักเหลี่ยมวิทยาคม

2.2 นางสาวสุรรัตนา เหล่าทะนันท ตำแหน่ง ครู โรงเรียนสังคัมพัฒนา

2.3 นางสาวเมลิน สอนรัตน์ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม

2.4 นางสาวชุตติมา มาตพงษ์ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนหนองบัวโน

2.5 นางจุฑามาศ กุดแกลง ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนยิ่งสันต์วิทยา

3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 2 คน

3.1 วิทยากร จำนวน 2 คน

3.1.1 นางรัชณี สุขสวัสดิ์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

3.1.2 นางสาวอมรรัตน์ นนทเกษม ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนสังคัมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

3.2 ผู้นิเทศติดตาม จำนวน 2 คน

3.2.1 นางรัชณี สุขสวัสดิ์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

3.2.2 นางสาวอมรรัตน์ นนท์เกษม ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนสังคัมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน แบบสอบถาม แบบบันทึกการประชุม และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ต้องการ	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล	ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ	- การทดสอบ - การสัมภาษณ์ - การบันทึกการประชุม	- แบบทดสอบ - แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 - แบบบันทึกการประชุม	- ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจำนวน 5 คน - กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 3 คน	วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2568 วงรอบที่ 1 วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2568 วงรอบที่ 1
2. ความสามารถในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย	- การสัมภาษณ์ - การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	- แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 - แบบประเมิน ฉบับที่ 1	- ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจำนวน 5 คน - กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 3 คน	วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2568 วงรอบที่ 1 วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ.2568 วงรอบที่ 2
3. ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย	- การสัมภาษณ์ - การประเมินกิจกรรมการเรียนรู้	- แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 - แบบประเมิน ฉบับที่ 2	- ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจำนวน 5 คน - กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 3 คน	วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ.2568 วงรอบที่ 2 วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ.2568 วงรอบที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์การดำเนินการตามกลยุทธ์การพัฒนา

1.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดสอบความรู้ก่อนและหลังประชุม การสังเกตพฤติกรรมขณะประชุม และการสัมภาษณ์ความรู้ความเข้าใจของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์โดยใช้เทคนิคแบบสามเส้าจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดหลาย ๆ รอบ (Read and Re-read) แล้วหาความสัมพันธ์ของข้อมูลในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง กำหนดทิศทาง (Trend) และสร้างข้อสรุปนำเสนอโดยการบรรยาย (Narrative Form) โดยอ้างอิงข้อมูลบางส่วนที่เป็นที่มาของข้อสรุปนั้น

1.2 การนิเทศ รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการวัดความพึงพอใจ ความคิดเห็น เกี่ยวกับการนิเทศ โดยผู้ร่วมศึกษาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลกำหนดทิศทาง (Trend) และสร้างข้อสรุป นำเสนอโดยการบรรยายโดยอ้างอิงข้อมูลบางส่วนที่เป็น ที่มาของข้อสรุปนั้น

สถิติที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistical Package for the Social Science /for Window) ซึ่งใช้ค่าทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

1.4 การหาค่าความเที่ยงตรง (Content Validity) ของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจโดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าความเที่ยงของเนื้อหา (Validity) ของแบบสอบถามกับจุดมุ่งหมายโดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การคำนวณจะใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r_{xy}) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2.3 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาวิธีการพัฒนาครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ใช้วิธีการพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีกลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศ

5.2 ผลการพัฒนาครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในขั้นที่ 1 ชั้นกิจกรรมเสริมประสบการณ์ได้ดีขึ้นและนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้

เหมาะสมมากยิ่งขึ้น ด้านความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยโดยกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้รับคำชี้แนะจากผู้นิเทศติดตาม และนำผลมาปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความสามารถในการจัดกิจกรรมในชั้นที่ 1 ชั้นกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.47 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในชั้นที่ 1 ชั้นกิจกรรมเสริมประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ 3) ความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้เข้าร่วมศึกษาค้นคว้ามีความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.60

5.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 พบว่า ผู้เข้าร่วมศึกษาค้นคว้ามีความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมศึกษาค้นคว้าต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
กิจกรรมที่ 1: กิจกรรมเสริมประสบการณ์			
1. คุณพึงพอใจกับกิจกรรมการเล่นบทบาทสมมติที่เด็กได้เข้าร่วมมากน้อยเพียงใด	4.94	0.25	มากที่สุด
2. การไปทัศนศึกษาที่จัดให้เด็กไปเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ (เช่น พิพิธภัณฑ์, สวนสัตว์) ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่มีประโยชน์มากน้อยเพียงใด	4.95	0.22	มากที่สุด
3. เด็กได้รับความสนุกสนานและความรู้จากการทัศนศึกษาหรือไม่	4.03	0.18	มาก
4. คุณคิดว่า การร้องเพลงช่วยพัฒนาอารมณ์และความรู้สึกของเด็กได้ดีเพียงใด	4.02	0.13	มาก
5. คุณพึงพอใจกับกิจกรรมการร้องเพลงที่จัดขึ้นในโรงเรียนหรือไม่	4.95	0.22	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 2: กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ			
6. กิจกรรมการเคลื่อนไหวตามจังหวะเสียงเพลงช่วยพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวของเด็กหรือไม่	4.95	0.22	มากที่สุด
7. เด็กสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวได้ดีในกิจกรรมนี้หรือไม่	4.97	0.18	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 3: กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์			
8. คุณคิดว่าเด็กมีการแสดงออกทางอารมณ์และความคิดสร้างสรรค์ผ่านการวาดภาพมากน้อยเพียงใด	5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
9. เด็กมีความพึงพอใจในกิจกรรมการวาดภาพหรือไม่	4.21	0.41	มาก
10. กิจกรรมงานประดิษฐ์ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการทำงานมือของเด็กมากน้อยเพียงใด	4.94	0.25	มากที่สุด
11. คุณคิดว่าเด็กสามารถนำสิ่งที่สร้างขึ้นจากงานประดิษฐ์ไปใช้ประโยชน์ได้จริงหรือไม่	4.39	0.49	มาก
กิจกรรมที่ 4: กิจกรรมเล่นตามมุม			
12. กิจกรรมการเล่นบล็อกช่วยให้เด็กพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาได้ดีเพียงใด	4.65	0.48	มากที่สุด
13. คุณคิดว่าเด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากการเล่นบล็อกหรือไม่	4.16	0.37	มาก
กิจกรรมที่ 5: กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง			
14. การเล่นเครื่องเล่นสนามช่วยส่งเสริมการพัฒนาทางร่างกายของเด็กได้มากน้อยเพียงใด	4.42	0.50	มาก
15. คุณคิดว่าการเล่นเครื่องเล่นสนามช่วยให้เด็กได้พัฒนาทักษะทางสังคมได้หรือไม่	4.94	0.25	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 6: กิจกรรมเกมการศึกษา			
16. เกมจับคู่ภาพช่วยพัฒนาเรื่องใดบ้างในทักษะของเด็ก	4.94	0.25	มากที่สุด
17. คุณพึงพอใจกับกิจกรรมทั้งหมดที่เด็กได้ทำหรือไม่	4.39	0.49	มาก
18. คุณคิดว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นช่วยพัฒนาทักษะและความสามารถของเด็กในด้านต่าง ๆ ได้ดีเพียงใด	4.65	0.48	มากที่สุด
โดยรวมเฉลี่ย	4.66	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้เข้าร่วมศึกษาค้นคว้ามีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าระดับความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด 11 รายการและอยู่ในระดับมาก 7 รายการ

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 ผลการศึกษาวิธีการพัฒนาครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ในวงรอบที่ 1 มีกลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศ ในวงรอบที่ 2 มีกลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การนิเทศแบบชี้แนะ ที่เป็นเช่นนี้เพราะต้องการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Korthagen, F.A.J. (2020) ที่กล่าวว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นพื้นที่ที่ทฤษฎีมาบรรจบกับการปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ครูสะท้อน ลองทำ และรับข้อเสนอแนะในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.ยุวดี นุชชัยวรรณ และ ดร.กอบเกียรติ พลเดช (2566) ที่ได้ศึกษา ผลของการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการผลิตสื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของครูในการผลิตสื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย หลังการเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่าเฉลี่ยสมรรถนะหลังการพัฒนา $\bar{X}=4.30$) และครูสามารถผลิตสื่อที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีถึงดีมาก และการประชุมเชิงปฏิบัติการยังช่วยให้ครูได้รับความรู้และทักษะใหม่ๆ ในการออกแบบและสร้างสื่ออย่างเป็นระบบ มีโอกาสฝึกปฏิบัติจริง และได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ครูมีความมั่นใจและมีแรงบันดาลใจในการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ ปิ่นสุวรรณ (2564) ที่ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบชี้แนะเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนระดับปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า หลังจากการนิเทศแบบชี้แนะ ครูผู้สอนระดับปฐมวัยมีคะแนนทักษะการจัดการเรียนรู้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.01$) โดยเฉพาะในด้านการออกแบบกิจกรรม การใช้สื่อ และการประเมินพัฒนาการเด็ก ค่าเฉลี่ย ทักษะหลังการนิเทศอยู่ที่ $\bar{X}=4.20$ (จากคะแนนเต็ม 5) ซึ่งอยู่ในระดับมากและครูผู้สอนสะท้อนว่าการนิเทศแบบชี้แนะช่วยให้พวกเขามองเห็นจุดแข็งและจุดที่ต้องปรับปรุงในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ผู้นิเทศทำหน้าที่เป็นโค้ชและให้คำแนะนำที่เป็นรูปธรรม ทำให้ครูมีความมั่นใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน และมีโอกาสได้ทดลองใช้เทคนิคใหม่ๆ ในชั้นเรียนจริง

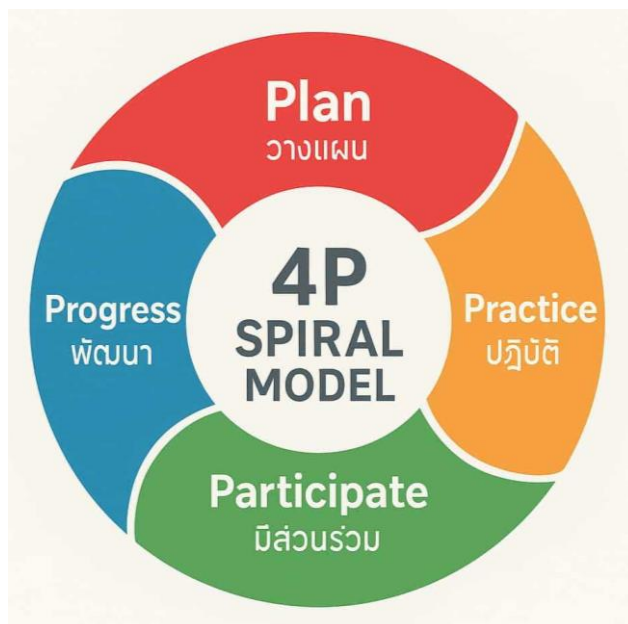
6.2 ผลการพัฒนาครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้เข้าร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความสามารถและดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.47 ที่เป็นเช่นนี้เพราะการใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยจัดกิจกรรมการบรรยาย กิจกรรมการฝึกปฏิบัติการ กิจกรรมการปรับปรุงการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ปาริชาติ วีระวัฒน์ (2561) ที่กล่าวว่า การประชุมปฏิบัติการ เป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันในทีม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาและแก้ปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ กุลทรานันท์ (2564) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการนิเทศแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้นหลังการใช้กระบวนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คะแนนสมรรถนะเฉลี่ยของครูเพิ่มขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับสูงมาก ($\bar{X}=2.90$) ก่อนการพัฒนา และ ($\bar{X}=4.25$) หลังการพัฒนากระบวนการพัฒนาเน้นการจัด การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างความเข้าใจในแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการวางแผนกิจกรรมร่วมกัน ตามด้วย การนิเทศแบบมีส่วนร่วม โดยผู้นิเทศและครูร่วมกันสังเกตชั้นเรียน ให้ข้อเสนอแนะ และสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ทำให้ครูมีความเข้าใจในบทบาทของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมากขึ้น สามารถออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอนามน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา

กาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ผู้เข้าร่วมศึกษาค้นคว้ามีความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66 ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ได้รับการนิเทศแบบชี้แนะจากผู้นิเทศในการเขียนแผน และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ให้ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ธัญญา กาดร่อน (2566) ที่กล่าวว่า การนิเทศแบบโค้ชซึ่ง-เมนทอริงเป็นการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของนิสิตฝึกสอน โดยมีขั้นตอนการชี้แนะเป็นรายบุคคลและสะท้อนผลการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงใจ วงศ์สวัสดิ์ (2566) ที่ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การนิเทศแบบผสมผสาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาครูที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู คะแนนความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูหลังการใช้รูปแบบ ($\bar{X}$ =4.50, S.D. = 0.35) ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก รูปแบบนี้ประกอบด้วยหลายองค์ประกอบที่ทำงานร่วมกัน ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะพื้นฐาน การนิเทศแบบโค้ชซึ่ง รายบุคคลหรือกลุ่มเล็ก โดยเน้นการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน การนิเทศแบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างครูด้วยกันเอง เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ และครูแสดงความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาที่ยืดหยุ่นและตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคล ช่วยให้สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติได้จริง

7. องค์ความรู้ใหม่

งานวิจัยนี้ก่อให้เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาครูปฐมวัยให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศติดตามในลักษณะ “วงรอบการพัฒนา (Spiral Action Research)”

ภาพที่ 1 โมเดลการพัฒนาครูเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

ชื่อโมเดล: "4P Spiral Model"

องค์ประกอบ	ความหมาย
P1: Plan (วางแผน)	ครูร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา วางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา
P2: Practice (ปฏิบัติ)	ดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแผน ผ่านกิจกรรมจริงในชั้นเรียน
P3: Participate (มีส่วนร่วม)	ครูเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรับการนิเทศติดตาม
P4: Progress (พัฒนา)	สะท้อนผลการปฏิบัติ ปรับปรุงการสอน และวางแผนสำหรับการพัฒนาในวงรอบถัดไป

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมการใช้ วิจัยปฏิบัติการ (Action Research) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยจัดระบบสนับสนุนทั้งด้านวิชาการและทรัพยากรจากหน่วยงานต้นสังกัด

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ครูควรนำกระบวนการ วิจัยปฏิบัติการ ไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อสะท้อนผลการสอนของตนเอง และพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรศึกษาผลการวิจัยในระยะยาวของการพัฒนาครูเพื่อประเมินความยั่งยืนของผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และสะท้อนประสิทธิผลของกระบวนการพัฒนาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

9. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2560. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. สืบค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2567. จาก <http://www.onec.go.th/>
- ดวงใจ วงศ์สวัสดิ์. (2566). รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การนิเทศแบบผสมผสาน. **วารสารวิชาการครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. 16(1). 95–112.
- ธัญญา กาดร่อน (2566). การพัฒนานิสิตครูโดยใช้กระบวนการนิเทศแบบโค้ชชิ่งและเมนทอริง. **วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม**. 14(2). 101–115.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปาริชาติ วีระพัฒน์. (2561). **การพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันในองค์กรการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ยุวดี นุชชัยวรรณ และ ดร.กอบเกียรติ พลเดช. (2566). ผลของการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการผลิตสื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี**. 4(1). 105–121.
- สมศักดิ์ กุลทรานันท์. (2564). การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการนิเทศแบบมีส่วนร่วม. **วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. 5(1). 81–95.
- สมศักดิ์ ปันสุวรรณ. (2564). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบชี้แนะเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนระดับปฐมวัย. **วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. 11(1). 101–120.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. (2566). **แผนปฏิบัติการประจำปี 2566**. สืบค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2567. จาก <http://www.kln3.go.th/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579**. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2567. จาก <http://www.onec.go.th/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). **แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564-2570**. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2567. จาก <http://www.onec.go.th/>
- Korthagen, F. A. J. (2020). Linking Practice and Theory: The Real Role of Workshops in Teacher Development. **Teaching and Teacher Education**. 16(1). 95-100.